

BADEN TE OOSTENDE IN 1870.

Karl Baedeker - zoon van de bekende uitgever van reisgidsen met dezelfde naam, die het werk van zijn vader voortzette - schreef in de reisgids van 1870 voor België en Nederland over de zeebaden te Oostende als volgt :

"Er zijn meer dan 400 rollende kabiënen, door paarden in zee getrokken en die elk een nummer hebben. Vooraan is een pijl waarmede de bader aanduidt dat hij wilde weggetrokken worden. Eens zijn paard aangespannen, klopt de koetsier op de wand van de kabien om te verwittigen. Als kleding droege: de dames "un long peignoir en laine grise ou blaue", de mannen "un caleçon et une jaquette de laine".

J.H. K.

EEN FRANSE KAPER TE OOSTENDE.

Uit "Les mémoires de Jean Doublet de Honfleur" (Ch. Bréard 1880) vernemen we dat de Franse kaper Jean-François Doublet, toen hij meerderjarig geworden was (hij vaarde reeds van zijn 7de jaar op zee) - rond 1677 - na een stranding in Engeland verbleef, samen met de zoon van de bekende Nederlandse Admiraal De Ruyter.

Hij nam opnieuw dienst, ditmaal bij de Engelsen en werd, zodra op zee, gevangen genomen door de Spanjaarden die hem in zeer bedenkelijke toestand te Oostende aan land zetten. Hierover schreef Doublet zelf :

"Je n'avois sur moy qu'un justaucorps sans manche raptassé de pièces de thoelle godronnée et une pareille culote, des vieux bas de deux couleurs et sans pieds, et de misérables souliers qui m'abandonnèrent à la première lieue et pour bonnet le haut d'un vieux bas attaché avec une ficelle".

(aangehaald door Maurice Guierre in "La Femme et le Marin").

J.H. K.

EEN TOEKOMST VOOR ONS VERLEDEN. MERKWAARDIGE GEBOUWEN TE OOSTENDE.

VAN ISEGHEMLAAN 99 : sic transit gloria mundi ...

Behoud van het bouwkundig erfgoed ...

Het kan het mea culpa zijn van een stad die zichzelf opnieuw leefbaar wil maken, omdat het leefbaar houden haar onbekend was.

Het kan de vrucht zijn van een jaar publiciteitscampagne die monumenten als onderwerp, en zelfs als doel had.

Het kan het faillissement zijn van een (Oostendse) generatie die zich - met de bulldozers in de rug - geconfronteerd ziet met de éénogige koning in blindenland.

En het kan nog veel meer, maar geen toeval zijn.

Oostende anno 1872. Na 7 jaren wallen slopen (1865-1872) komt Oostende, die zich vastbijt op zee en strand, aan de vooravond van haar koningineschap. De residentiële verkaveling van de nieuwe terreinen wordt de inzet van een architectuurgebeuren dat voor de volgende "legendarische" 30 jaar haar kroon zal spannen, en haar vergeten zeedijk - na ruim

3 eeuwen door de ontmanteling opnieuw straat - tot "strandboulevard" zal promoveren.

De 18de eeuwse, noord-zuid georiënteerde havenstad Oostende groeit in de 19de eeuw opportunistisch uit tot een op zee en strand geaxeerde badstad.

De "ontginning" van de duingronden tussen Kursaal en Koninklijk Chalet - in 1874 opgekocht door de Luikse bankier Louis Delbouille - ligt in deze westelijke rush voor de (verkavelende) hand.

Naar koninklijke en buitenlandse voorbeelden bouwt het aristocratisch toerisme aan de strandboulevard een kustarchitectuur die in een mondain Belle Epoque Oostende met hoofdstedelijke allures niet uit de lucht komt vallen.

Ingezet met de vitale 18de eeuwse n-z ader Station --> Klein Strand, toeristisch aangegroeid met Klein Strand --> Kursaal en voltooid met Kursaal --> Hippodroom, blijkt de Zeedijk - anno 1906, continu van Station tot Hippodroom, residentieel, stedelijk en mondain zwaartepunt - als forum van de "Koningin der Badsteden" te fungeren.

De directe "lagergelegen" binnenstad blijkt zich spoedig aan de (Zeedijk)-voorbeelden op te trekken, en rivaliseert wat te rivaliseren valt.

Aan de Noord (Van Iseghem)laan, in de schaduw van het "bloedstuwende" kursaal, bouwt de Etterbeekse architect Ed. Serneels voor zijn Gentse bouwheer Grandsire in 1907-08 een neogotisch woonhuis. (Tot anno 1950 bewoond door schoonzoon De Bie gaat het over in handen van verhuurder Friederichs. De Oostendse Hobbyklubs O.H.K. hebben er hun optrek van mei 1971 tot zomer 77).

Opgetrokken in gele gevelbaksteen en Euville natuursteen, mag de nu Oostende's laatste neogotieker als een geregionaliseerde of eclecticische kijk op de (Schelde ?) gotiek gelden.

Naast het totale vocabularium aan bogen (rond-, korf-, segment-, tudor-, acolade- en spitsbogen als venster-, deur-, lucht- en ontlastingsbogen), een gevelverdeling in 2 hoofdassen, waterlijsten, consoles, negblokken en muurafdekkingen in geprofileerde Euville witsteen, ontmoeten we binnen voorwaar gietijzeren kolommen, lambrisering- en schotwerk, boven een mansardedak, torenschrijnwerk en frontonafwerking volgens de beste neogotische tradities.

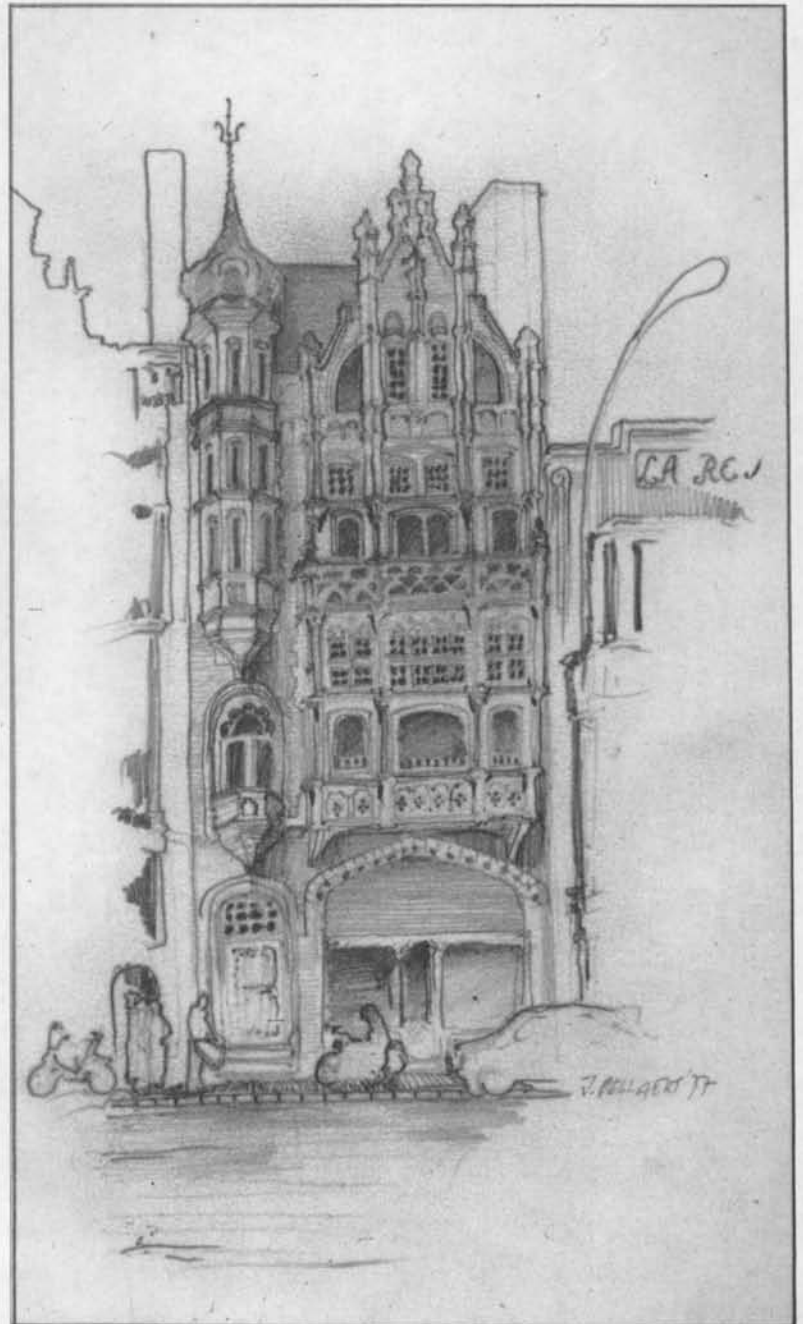
Een imposante ode van (en voor) neogotisch vakmanschap, voor (en van) Oostende.

Het verhaal van een generatie die zichzelf en haar stad verstond.

VAN ISEGHEMLAAN 99

Uit het archief van de heer W. DEBAERE

Al is het dan vaak omwille van één of ander monumentenjaar dat men (elders) mea culpa's klopt, wij Oostendenaars (?) blijken het eigenste van onze stad alleen nog te willen aantreffen op vergeelde postkaarten van Antony.

En in NOG een buildingetje zal 't kwaad toch niet zitten zeker.

Het toeval en een portemonnee echter, wil nu dat Oostendse architectuur zeldzamer wordt dan het (elvendertigste) buildingetje.

En toch komt het in onze economisch getrainde horeca-geest niet op, hoe meer buildingetjes we planten hoe slechter ze bloeien, vermits deze systematische afbraak van Oostende de afbraak van onze toerische identiteit alleen maar verspoedigt.

En...een omgekeerd effect sorteert: hoe minder Oostendse architectuur overleeft, hoe meer de overblijvende geproefd EN gesmaakt wordt.

Een (uiteraard) uniek exemplaar van de éénogige koning in blindenland, staat (nog steeds) te staan aan de Van Iseghemlaan. Zij- en achterwaarts bedreigd van "het toeval en een portemonnee", wachtend op Antony.

Laat (ze) staan aan de Van Iseghemlaan. Oostende zal zijn wat van Oostende zal over zijn.

Johan Bellaert.